

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030

EU-kommisjonens forslag til ny forordning om personvern

Vi viser til brev av 30.04.12 fra Finansdepartementet der det bes om kommentarer fra Toll- og avgiftsdirektoratet (TAD) angående Justisdepartementets høring om EU-kommisjonens forslag til ny forordning om personvernregler.

Generell kommentar

Forslaget vil innebære endringer i personopplysningsvernet, og det vil få konsekvenser for personvernet i EØS-området som også Norge må ta inn over seg. Det vil medføre utvidelser og en bedre harmonisering av personvernet i alle land innen EØS. Revisjonen bør ikke bare ha til hensikt å tilpasse lovgivningen til dagens og fremtidens elektroniske verden, man bør også forsøke å fjerne uklarheter som eksisterer på det nasjonale personvernlovgivningsområdet i dag. Etter vår oppfatning er det i forslaget behov for en tydeliggjøring på enkelte områder, og for tollvesenet fremgår det for eksempel ikke klart nok hva som er tilstrekkelig behandlingsgrunnlag for behandling av personopplysninger.

Det tilligger forvaltningen å sette seg tilstrekkelig inn i konsekvensene av forslagene. Det vil medføre behov for at tollvesenet i større grad opparbeider seg kompetanse på fagområdet personvern og informasjonssikkerhet fordi forslaget stiller krav om dette.

På tollvesenets område vil forslaget kunne få konsekvenser for toll- og politisamarbeidet, samarbeidet med EUs kriminalitetsbekjempende organer og vårt internasjonale tollsamarbeid og informasjonsutvekslingen med andre lands tollmyndigheter. Videre vil forslaget få konsekvenser for informasjonssikkerheten i tollvesenet, organisering av ansvar og kontroll.

Vi må først og fremst sikre at tollvesenets mulighet for samarbeid med andre etater og myndigheter ikke reduseres. Tollvesenet har tett samarbeid med politiet blant annet gjennom sambandsmannsordningen. Det er en nødvendig og effektiv utnyttelse av hverandres ressurser. Smugling og kriminalitet knyttet til vareførsel er et internasjonalt problem og må bekjempes gjennom internasjonalt samarbeid og informasjonsutveksling.

I den sammenheng vil tollvesenet påpeke at det er svært viktig at det forslaget til direktiv for myndighetenes behandling av personopplysninger i politi- og straffesektoren som skal erstatte rammebeslutning 2008/977, også vurderes i forhold til tollvesenets kriminalitetsbekjempende oppgaver og rolle. Vi har ikke vurdert direktivforslaget siden dette ikke er gjenstand for høring i denne omgang, men vi vil påpeke at i den gjeldende rammebeslutning 2008/977 er tollmyndighetene nevnt som kompetent myndighet. Vi antar at det vil være tilsvarende for direktivet. Ved nasjonal implementering av beslutning 2008/977, det vises til Stortingsprop nr 95 (2008-2009), er det ikke vurdert i hvilken utstrekning beslutningen skal gjelde for tollvesenets informasjonsutveksling for å bekjempe og avdekke tollkriminalitet. Det bør imidlertid vurderes når det nå kommer ny lovgivning på området. Tollvesenet bør uansett høres i sakens anledning.

Det vil også klargjøre rekkevidden av kommisjons forslag til ny personvernforordning overfor tollvesenet jamfør forordningsforslagets artikkel 2 nr. 2 bokstav e.

Kommentar til artikkel 2

Artikkel 2 angir den materielle rekkevidden av forordningen. Denne bestemmelsen reiser en rekke spørsmål og uklarheter som med fordel kan utdypes.

Unionens egne organer, kontorer og etater er ikke omfattet av forordningen. Det er noe uklart hvilke av Unionens organer som omfattes av dette unntaket. Det bør klargjøres, herunder om disse organene er underlagt tilsvarende eller andre personvernreguleringer. Dersom tollvesenet skal kunne utveksle personopplysninger i tollsaker med EUs ulike organer: Europol, Frontex, Eurosur mv., er det avhengig av at opplysningene behandles *konfidensielt* og at *informasjonssikkerheten er i samsvar med våre krav*.

Artikkel 2 nr 2 bokstav b angir videre at regelverket ikke gjelder for kompetente myndigheters behandling av personopplysninger for å forhindre, avdekke, etterforske eller påtale kriminelle handlinger eller for straffegjennomføringen. Det er som nevnt uklart hvor langt tollvesenet dekkes av definisjonen "kompetent myndighet" i henhold til nasjonal vurdering av rekkevidden for rammebeslutning 2008/977. Dersom det blir en nasjonal beslutning også denne gang, vil det som sagt etter tollvesenets vurdering være vesentlig at tollvesenet klart angis som kompetent myndighet i bred nok utstrekning for å kunne ivareta etatens ulike oppgaver. Samarbeidet med politiet og EUs kriminalitetsbekjempende myndigheter er sentralt for å bekjempe og avdekke smugling og annen grenseoverskridende tollkriminalitet. Det vil være uheldig, både i et informasjonsutvekslingsperspektiv og i et personvernperspektiv, dersom de samarbeidende etatene ikke er underlagt samme regelverk. Konsekvensene blant annet for PTN-samarbeidet må i så fall utredes nærmere. Tilsvarende må konsekvensene utredes vedrørende informasjonsutvekslingen ved europeiske kontrollaksjoner hvor ulike kriminalitetsbekjempende myndigheter samarbeider. For tollvesenets kontrollopgaver,

vil det ha stor betydning å få avklart usikkerheten rundt unntaket og rekkevidden av forordningen.

Forordningen vil imidlertid komme til anvendelse for tollmyndighetens behandling av personopplysninger på andre områder.

Kommentar til artikkel 6

Artikkel 6 er basert på artikkel 7 i gjeldende personverndirektiv 95/46/EC. Bestemmelsen angir vilkårene for lovlig behandling av personopplysninger. Vi gjenkjenner formålsbetraktningene og prinsippene i gjeldende personverndirektiv 95/46/EC, men det er tilføyd ytterligere vilkår.

Også denne artikkelen reiser spørsmål som må utdypes. Det er særlig nr 1 bokstav c og e som vil være grunnlag for tollvesenets behandling av personopplysninger. Slik vi leser bokstav c, gir denne adgang til behandling dersom dette er i samsvar med behandlerens rettslige plikter. Hjemmelen for slik behandling må i tillegg ytterligere fremkomme av EUs eller nasjonal lov, jmfør artikkel 6 nr. 3. Dette synes som en tilstramming av gjeldende rett og kravet i personopplysningslovens § 8 om at personopplysninger kan behandles dersom det er fastsatt i lov. Tolloven er en fullmaktslov som ikke uttømmende angir etatens rettslige plikter. Artikkel 6 nr. 1 bokstav c reiser tvil om tollovens fullmaktsbestemmelser gir tilstrekkelig rettslig grunnlag for behandling av personopplysninger eller om tolloven må være mer spesifikk på i hvilke konkrete tilfeller personopplysninger kan behandles. Artikkelen skaper usikkerhet i forhold til Finansdepartementets pågående lovarbeid for nye bestemmelser i tollovens kapittel 13 som er tiltenkt å gi grunnlag for tollvesenet behandling av personopplysninger i kontrollvirksomheten.

Artikkel 6 nr. 1 bokstav e synes å tilsvare kravet i personopplysningslovens § 8 d og e. Det er et hjemmelsgrunnlag for behandling som sjeldent kommer til anvendelse i dag. Om det i større grad vil kunne legges til grunn ved ny forordning kan det stille spørsmål om. Det bør uansett utdypes hva som ligger i dette hjemmelsgrunnlaget.

Kommentar til artikkel 11, 12, 13, 14 og 15

Den registrertes rettigheter med hensyn til informasjon om behandling av personopplysninger og innsyn styrkes. Kravet til behandler om etablering av gode prosedyrer for informasjon til publikum øker. Dette er rettigheter og plikter som det er god grunn til å anta i liten grad er ivaretatt eller regulert gjennom nærmere retningslinjer hos myndighetene i dag. Det vil skape utfordringer for tollvesenet dersom forslaget blir vedtatt. Hvilke konsekvenser det vil få må imidlertid vurderes nærmere. Tollvesenet mener at dagens ordning etter personopplysningslovens kapittel III i tilstrekkelig grad ivaretar den registrertes interesser.

Kommentar til artikkel 35

Artikkel 35 pålegger blant annet enhver offentlig myndighet å utpeke en personvern ansvarlig. Dennes oppgaver knyttet til overvåking av personvernet må ikke komme i konflikt med andre oppgaver. Tollvesenet har ikke en slik stilling i dag.

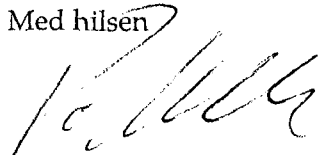
Kommentar til kapitel V Informasjonsutveksling med tredjeland

Personopplysninger kan bare utveksles med de tredjelandland hvor Kommisjonen har bestemt innehar et visst nivå på personvernet. Det er usikkert i hvilken grad dette forslaget kan få betydning for våre forpliktelser i henhold til tollavtaler med land som i denne sammenhengen anses som tredjeland. Men forslaget kan tyde på at det vil svekke vår mulighet til å inngå bilaterale tollsamarbeidsavtaler med land som ikke er godkjent av Kommisjonen. Vi minner om at tollavtalene inngås på regjeringsnivå. Forslagets konsekvenser i forhold til nasjonal råderett bør vurderes.

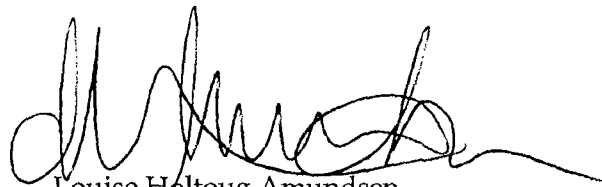
Konsekvensene av forslaget må vurderes nærmere. Som nevnt innledningsvis må det unngås at tollvesenets adgang til informasjonsutveksling for å bekjempe og avdekke internasjonal tollkriminalitet svekkes.

For øvrig har TAD ingen øvrige innvendinger mot de forslag som fremmes eller ytterligere kommentarer.

Med hilsen

Pål Hellesylt
avdelingsdirektør

Louise Holtoug Amundsen
underdirektør